Lietas Nr. C28304113
Lietas arhīva Nr. C-3041-13/9

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2013.gada 7.oktobrī

Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesa, tiesnesis J.Stūrmanis rakstveida procesā Rīgā, Daugavgrīvas ielā 58, izskatīja civillietu Lindorff Oy maza apmēra prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

2013.gada 11.martā Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā saņemta Lindorff Oy, kura vārdā Latvijas Republikā darbojas Lindorff Oy Latvijas filiāle (turpmāk arī prasītāja), maza apmēra prasība pret /pers. A/ (turpmāk arī atbildētāja) ar lūgumu piedzītno atbildētājas par labu prasītājam galveno parādu Ls 313,20, līgumiskos procentus Ls 30,93, līgumsodu Ls 271,43 apmērā un tiesas izdevumus - valsts nodevu Ls 92,33, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 3,30, kā arī apstiprināt prasītāja tiesības saņemt likumiskos kavējuma procentus 6% gadā no neapmaksātā pamatparāda summas par laiku no lietas izskatīšanas dienas līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai).

2013.gada 18.martā saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.21 pantu atbildētājai uz deklarēto dzīvesvietu nosūtīts prasības pieteikuma noraksts rakstveida paskaidrojumu iesniegšanai līdz 2013.gada 18.aprīlim, izskaidrojot viņai tiesības.

2013.gada 19.aprīlī tiesā saņemts atbildētājas paskaidrojums, kurā norādīts, ka prasību atzīst pilnā apmērā.

Civilprocesa likuma 250.²⁵panta otrajā daļā noteikts, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Ar Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2013.gada 9.maija lēmumu civillietas izskatīšana nolikta rakstveida procesā, neaicinot uz tiesas sēdi puses, par ko pusēm paziņots 2013.gada 22.maijā.

Motīvu daļa

Izvērtējusi prasības pieteikumu un tam pievienotos materiālus, tiesa atzīst, ka prasība apmierināma daļēji.

Civillikuma 1587.pants nosaka, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesības atkāpties no līguma un katrai pusei ir pret otru prasības tiesības par līguma izpildīšanu.

Saskaņā ar Civillikuma 1934.pantu ar aizdevumalīgumujāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tās pašas šķiras un labuma lietās. Saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Noskaidrots, ka 2008.gada 11.februārī starp AS „GE Money" un atbildētāju noslēgts Aizdevuma līgums Nr. /numurs/ par aizdevuma Ls 500 apmērā izsniegšanu ar atmaksas termiņu līdz 2011.gada 15.februārim, ar procentu likmi 37,40% no atlikuma gadā.

No 2011.gada 8.martā AS „GE Money" un Lindorff Oy starpā noslēgtā Cesijas līguma Nr.02/11LIND un 1.pielikuma redzams, ka prasītājs pieņēmis cedenta prasījumus pēc augstāk minētā līguma ar visām pie tā piederīgām blakus tiesībām pret atbildētāju.

Saskaņā ar Civillikuma 1793.panta 3.punktu prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek pēc tiesiska darījuma, vienalga, vai kreditors to noslēdzis uz likumiska pienākuma pamata, vai labprātīgi. Tā kā starp AS „GE Money" un prasītāju noslēgts cesijas līgums, tad tiesa atzīst, ka prasītājam ir visas prasījuma tiesības pret atbildētāju, kas izriet no atbildētājas un AS „GE Money" saistībām pēc Aizdevuma līguma Nr./numurs/ .

Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētājas neatmaksāto aizdevuma pamatsummu Ls 313,20 apmērā.

Civillikuma 1765.pants nosaka, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Saskaņā ar Civillikuma 1757.pantu, nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs.

Savukārt, Civillikuma 1946.panta pirmā daļa nosaka, ka procenti par aizdevumu dodami tikai tad, ja tie bijuši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu.

No lietas materiāliem pievienotā 2008.gada 11.februāra Aizdevuma līguma papildus noteikumu 2.2.punkta izriet, ka par aizdevuma izmantošanu aizņēmējs maksā aizdevējam procentus saskaņā ar Aizdevuma līgumā noteikto likmi. Aizdevuma līgumā noteikts, ka procentu likme no atlikuma gadā ir 37,40 %.

No prasības pieteikuma izriet, ka atbildētājs nav pilnībā atmaksājis pielīgtos procentus Ls 30,93 apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Atbilstoši Civillikuma 1717.pantam līgumsodu var pievienot katram līgumam, un to var noteikt ne vien naudā, bet arī citās vērtībās. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas. Savukārt, Civillikuma 1720.pants nosaka, ka kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja līgumsods bija norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

2008.gada 11.februāra Aizdevuma līguma 5.1.punktā noteikts līgumsods 10% apmērā no ikmēneša maksājuma neapmaksātās summas par katru ikmēneša termiņa maksājuma kavējumu. Pie šādiem apstākļiem tiesa uzskata, ka atbildētāja, noslēdzot 2008.gada 11.februāra Aizdevuma līgumu, ir uzņēmusies noteiktas saistības, tajā skaitā arī saistības maksāt līgumsodu maksājumu nokavējuma gadījumā.

Tomēr, izvērtējot līgumsoda apmēru, tiesa ņem vērā judikatūru, to starpā, Augstākās tiesas Senāta 2008.gada 14.maija spriedumā lietā Nr.SKC-212 izteiktās atziņas par līgumsoda samērīguma un taisnīguma izvērtēšanu. Minētajā spriedumā Senāts ir norādījis, ka līgumsodam ir sodīšanas un zaudējumu atlīdzināšanas funkcija, un tiesiskajās attiecībās, sakarā ar sodoša rakstura tiesisko līdzekļu piemērošanu, par vispārējo principu tiesības ir atzīstams soda samērīguma princips. Senāts norādīja, ka „jautājums par līgumsoda samērīgumu un taisnīgumu konkrētos apstākļos ir tāds jautājums, kas sakarā ar likuma tieša norādījuma trūkumu ir izlemjams pēc tiesas ieskata saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.panta norādīto taisnības apziņu un vispārīgiem tiesību principiem".

Tiesas ieskatā Aizdevuma līguma 5.1.punktā paredzētajam 10% mēnesī līgumsodam ir izteikti sodošs raksturs, tādējādi prasītājs šajā gadījumā nav darbojies atbilstoši Civillikuma 1.pantā nostiprinātam labas ticības principam, saskaņā ar kuru ne tikai pienākumi pildāmi, bet arī tiesības izlietojamas pēc labas ticības.

Tiesa atzīst, ka līgumsods par maksājumu kavējumu, ievērojot taisnīguma un samērīguma principus, būtu samazināms, konkrētajā gadījumā atzīstot, ka atbildētājai ir pienākums samaksāt līgumsodu Ls 31,43 apmērā. Šādā apmērā prasība par līgumsoda piedziņu ir apmierināma, bet pārējā daļā, par summu Ls 240, prasība par līgumsoda piedziņu ir noraidāma kā nepamatota.

Tā kā tiesai nav iesniegti pierādījumi tam, ka atbildētāja savu parādu prasītājam ir samaksājusi, atbildētāja nav apstrīdējusi prasības summu, prasību savos rakstveida paskaidrojumos ir atzinusi, tiesa uzskata, ka ir tiesisks pamats piedzīt no atbildētājas pamatparādu Ls 313,20, līgumiskos procentus Ls 30,93 un līgumsodu Ls 31,43 apmērā.

Bez tam prasītājs ir lūdzis arī noteikt prasītājam tiesības saņemt likumiskos 6% procentus gadā no neapmaksātā pamatparāda summas par laiku no lietas izskatīšanas dienas līdz sprieduma izpildei.

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, minot arī to apmēru. Tādējādi tiesa atzīst, ka prasītājam nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētājas likumiskos 6% procentus gadā no nenomaksātās parāda pamatsummas, jo saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu gadījumos, kad likums noteic aprēķināt likumiskos procentus, tas nolikts pa seši no simta gadā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram, tādējādi prasītāja labā piedzenami tiesas izdevumi - samaksātā valsts nodeva proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram Ls 56,33 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 3,30, kopā 59,63.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.¹pantam atbildētājai dodams termiņš labprātīgai sprieduma izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 41., 97., 189.-193., 195., 204.[1],250.[25], 250.[27] pantu, tiesa

n o s p r i e d a

Prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu Lindorff Oy, Somijas Republikas Uzņēmumu reģistra Nr.220.549, kuras vārdā Latvijas Republikā darbojas Lindorff Oy Latvijas filiāle, reģistrācijas Nr.40003514990, aizdevuma pamatsummu Ls 313,20 (trīs

simti trīspadsmit lati, 20 santīmi), līgumiskos procentus Ls 30,93 (trīsdesmit lati, 93 santīmi), līgumsodu Ls 31,43 (trīsdesmit viens lats, 43 santīmi), kā arī tiesas izdevumus Ls 59,63 (piecdesmit deviņi lati, 63 santīmi) apmērā, pavisam kopā Ls 435,19 (četri simti trīsdesmit pieci lati, 19 santīmi).

Prasību daļā par līgumsoda piedziņu Ls 240 (divi simti četrdesmit lati) apmērā noraidīt kā nepamatotu.

Noteikt Lindorff Oy, Somijas Republikas Uzņēmumu reģistra Nr.220.549, kuras vārdā Latvijas Republikā darbojas Lindorff Oy Latvijas filiāle, reģistrācijas Nr.40003514990, tiesības saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, likumiskos procentus 6 (seši) % gadā no neatmaksātās aizdevumu pamatsummas Ls 313,20 (trīs simti trīspadsmit lati, 20 santīmi) par laiku līdz sprieduma izpildes dienai (izsoles dienai) vai līdz brīdim, kad procenti sasniedz parāda pamatsummu.

Noteikt /pers.A/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas, samaksu veicot Lindorff Oy Latvijas filiāles, reģistrācijas Nr.40003514990, kontā Nr.LV83NDEA0000080052285.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 (trīsdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2013.gada 7.oktobrī.

Tiesnesis J.Stūrmanis